

بەش.....میژوو.....

کۆلیژ.....ناداب.....

زانکۆ.....زانکۆی سه لاهه ددین.....

بابهت.....میسری کۆن.....

پهرتووکی کۆرس – (قۆناغی دووهم / کۆرسی یه کهم)

ناوی مامۆستا م.ی. شرمین کریم عبدالرحمان

سالی خویندن: ۲۰۲۲/۲۰۲۳

پهرتووکی کورس Course Book

	١. ناوی کورس
م. شرمین کریم عبدالرحمان	٢. ناوی ماموستای بهر پرس
فاداب / میژوو	٣. بهش/ کولیز
نیمیل: sharmen.abdulrahman@su.edu.krd ژماره‌ی تله‌فون (به‌په‌ی ناره‌زوو):	٤. په‌یوه‌ندی
بۆ نمونه تیوری: ٢ په‌که بابته / سهرده‌می پیغه‌مبه‌رو خه‌لیفه‌کانی راشدی پراکتیک: ته‌نها بابته‌که تیوریه	٥. په‌که‌ی خویندن (به سه‌عات) له هفته‌یه‌ک
بۆ نمونه تیوری: ٣ په‌که بابته / میژووی میسر و شامی کۆن پراکتیک: بابته‌که تیوریه	٦. ژماره‌ی کارکردن
	٧. کۆدی کورس
لیره ماموستای وانه‌بیز پروفایه‌لیک دهنوسیت له‌سه‌ر ژبانی نه‌کادیمی خوی (ته‌نها نه‌کادیمی) یان ناماژه به Webpage, Blog, Moodle ده‌کات	٨. پروفایه‌لی ماموستا
	٩. وشه سه‌ره‌کیه‌کان

۱۰. ناوهرۆكى گىشتى كۆرس:

ئىرە مامۇستاي وانەبىز باس لە كۆرسەكە دەكات بە شىۋەيەكى گىشتى كە پىۋىستە نەم خالانەي خوارەو بەگرتەو:

• گىرنگى خويندى كۆرسەكە (بابەتەكە)

• تىگەيشتنى چەمكى سەرەكى كۆرسەكە

• بىنەما وپىردۆزى كۆرسەكە

• زانىنى تەواو بە لايەنە گىرنگىەكانى بابەتەكە

• زانىن وتىگەيشتنى پىۋىست بۇ دابىن كىردنى ھەلى كار

بابەتنى (مىژووى كۆنى ولاتى مىسر) يەككىكە لە بابەتە گىرنگى و بابەتەكانى قۇناغى دووھى بەشى

مىژووى زانكۆى سەلاھەددىن، بۇ سالى خويندى (۲۰۲۰-۲۰۲۱) كەتيايدا تىشك دەخىرئىتە سەر بارودۆخى

ولاتى مىسرى كۆن: لە رووى سىياسى و ئابوورى و كۆمەلايەتنى و ئاينى و رۆشنىبىرى، لەگەل ئەوھشدا

بابەتنى زور بەلايەنى شارستانى ئەو سەردەمە دەدرىت تاوھكو قوتابى لەسايەنى ئەو زانىار يانەنى وەرىدەگرىت

بەرچاۋ روون و شارەزا بىت لەو سەردەمە مىژوويىيە، تاوھكو بتوانى توپىزىنەوھى ئەكادىمى لەم سەدەمە

مىژوويىيەدا ئامادە بىكات، چونكە بابەتتىكى گىرنگە بەم پىيە شارستانى مەزنى لىۋە ھاتتوتە ئارا، ئەمەش واىكر دووھ

قوتابىان زور بەپەرۋشەوھە لە گىرنگى بابەتەكە پروانن و ھەولبەدن زورترىن زانىارى لەسەر چۆنىەتنى

وەرگرتنى دەسەلات و گەشەسەندنى شارستانىيەتەكانى ئەم ولاتە بزائن.

۱۱. نامانجەكانى كۆرس

۱- شارەزابوون و ئاشنا بوونى قوتابىان بە مىژووى مىسر لە كۆندا بەتايىبەتنى لەسەر لايەنەكانى سىياسى و كۆمەلايەتنى و ئابوورى .

۲- ئاشنا كىردنى قوتابى بە گۆرانكار يانەنى لە ئەنجامى سىياسەت و دەسەلات فەرمانرەواكانەوھ بوو بەھوى گۆرانكارى لە دىمۆگرافىي مىسر .

۳- چۆنىەتنى پىكىدادانى شارستانى ئەم دوو ولاتە لەگەل ولاتانى بىگانە و دەسەلاتە زلەپزەكان .

۱۲. نەركەكانى قوتابى

ئىرە مامۇستا بەرپىرسىارىتتى قوتابى خويندكار رووندەكاتەوھ سەبارەت بە كۆرسەكە بۇ نمونە

ئامادەبوونى قوتابىان لە وانەكاندا، لە تاقىكردنەوھەكاندا، راپۆرت و ووتار نووسىن... ھند.

پىۋىستە قوتابى ئامادەبىت لەسەر جەم وانەكان بەشئوھەكى بەردەوام .

پىۋىستە قوتابى بەشداربىت لە وانەكان بەشئوھەكى كىردارەكى لەرىگى دەرىبىنى بىرو بۆچونەكانى خۆى.

پىۋىستە لەسەر قوتابى ئامادەبىت بۇ تاقىكردنەوھى رۆژانە تاقىكردنەوھى مانگانە بۇ دىارىكىردنى ئاستى و كۆكردنەوھى نمرەى كۆششى

كۆرسەكانى.

پىۋىستە لەسەر قوتابى لەو كۆرسدا راپۆرت توپىزىنەوھە بىكات وەكو راھىئاننىك بۇ قۇناغى كۆتايى ، چونكە لەوئىدا توپىزىنەوھى دەرچون دەنوسىت.

۱۳. رىگەى وانە ووتتەوھ

ئىرە مامۇستا رىگەى وانە ووتتەوھ دەنوسىت، بۇ نمونە: داتاشۆ و پاوەرپۆبىت، سەر تەختەرەش، تەختەى سىپى، سمارتپۇردىان مەلزەمە... ھند.

ئىرەدا مامۇستا ھەموو رىگە و گىشت ھۆكارەكان دەگرىتە بەر لە پىناۋى زىاتر ئاشنا كىردنى قوتابى بە بابەتەكە ھەر لە

لەپىناۋى زىاتر مانەوھى زانىارى لەھزرى قوتابىان و باشتر ئاشناۋونىان بەبابەتەكە و اباشترە بەشئوھى

پاوەرپۆبىت لەرىگەى داتاشۆ پىشكەش بىكرىت لەگەل بەكار ھىنانى پىنووس و تەختەنووس بۇ وشە نەناسراوھكان

و سالىھكان ھەرۋەھا بەكار ھىنانى نەخشە و فىلمى دۆكۆمىنتى پىۋىستە سودى لىۋەر بىگرىت.

۱۴. سىستەمى ھەلسەنگاندن

ئىرە مامۇستا جۆرى ھەلسەنگاندن (تاقىكردنەوھەكان يان ئەزمونەكان) دەنوسىت بۇ نمونە تاقىكردنەوھى مانگانە، كوپزەكان، بىر كىردنەوھى

- رەمخەنگرانە (پریزەنتەیشن)، راپۆرت نووسین، ووتار نووسین یان ئامادەنبوونی خویندکار لە پۆلدا... هتد. ئامانە چەند نمرە ی لەسەر دەبییت و مامۆستا چۆن نمرەکان دا بەش دەکات؟
- لەم بابەتەدا هەلسەنگاندنی مامۆستا وەستاو لەسەر ئەم پۆلە رانە ی خوارەو ه :
- ١_ تاقیکردنەو هەکانی مانگانەو کویزەکان (٣٠) نمرە ی بۆ تەرخانکراو ه .
 - ٢_ نوسینی راپۆرت و تووژینەو ه (٥) نمرە ی بۆ تەرخانکراو ه
 - ٣_ چالاک ی و ئامادەبوونی کردارەکی قوتابیش لەناو هۆلی خویندن (٥) نمرە ی بۆ تەرخانکراو ه . بەو هەلسەنگاندنەش (٤٠) نمرە ی کۆششی کۆرس بۆ قوتابی دەر دەچیت .
 - ٤- تاقیکردنەو ه ی کۆتایی کۆرس لەسەر ٦٠ نمرە دەبییت.

١٥. دەر نەنجامەکانی فیربوون

- پیرکردنەو ه ی ئەم خانە یە زۆر گرنگە، مامۆستا دەر نەنجامەکانی فیربوون دەنووسیت. بۆ نمونە: پرونی ئامانجە سەر مکیەکانی کۆرسەکە (بابەتەکە) بۆ خویندکار گونجاندنی ناو مەروکی کۆرسەکە بە پنیوستی دەر مەو ه و بازاری کار قوتابی چی نو ی فیر دەبییت لە رینگە ی پیدانی ئەم کۆرسەو ه؟
- بەو پنیە ی بابەتەکە ی ئیمە تابیەتە بە زانستە مرؤقایەتیەکان و بابەتیک ی تیرو یە هیندە وابەستە نیە بە بازاری کارەو ه ، بەلام لە هەمان کاتدا لەو کۆرسە قوتابی فیر دەبی چۆن بە دواد اچون و تووژینەو ه بکات ، هەر و هە ئاشنا دەبی بە میژووی میسر و شامی کۆن و پەرەسەندنەکانی، هاوکات بە دیارختنی خستنی لایەنی شارستانیەتی ئەو ولاتە و کاریگەر یەکانی لەسەر ئیستا.
- لە لایە کیدیکە شەو ه و لە قوتابیان بکریت کە چۆن بتوانن هەلسەنگاندن بۆ ئەو میژووە بکەن و چۆن مامە ئە لە گەل سەرچاوەکان بکەن و لایەنی زانستی و بیرو راجیاو ازەکان دەر بارە ی میژووی ئەو ولاتە شیبیکە نەو ه.

١٦. لیستی سەرچاوە

- سەرچاوە بنەرەتیەکان
- سەرچاوە ی سوود بەخش
- گۆفار و ریقیو (ئینتەرنییت)
- ▶ ١ قورئانی پیرۆز
- ▶ تەورات
- ▶ سەرچاوە بنەرەتیەکان
- ▶ احمد فخري: الأهرامات المصري
- ▶ احمد سوسة: مفصل تاريخ العرب و اليهود
- ▶ احمد شوقي: الحضارة العربية القديمة
- ▶ زكية يوسف طبوزادة: تاريخ مصر القديم من افول الدولة الوسطى الى نهاية الأسرات
- ▶ غوستاف لوبون: الحضارة المصرية
- ▶ عبد العزيز صالح وآخرون: موسوعات تاريخ عبر الاصول تاريخ مصر القديم
- ▶ عامر سليمان و احمد المالك الفتیان: محاضرات في التاريخ القديم
- ▶ سليم حسن: مصر القديم
- ▶ سامي سعيد و جمال رشيد: تاريخ الشرق القديم
- ▶ فليب حتي: تاريخ سوريا القديم
- ▶ طه باقر : مقدمة في تاريخ الحضارات القديمة

- ▶ مقدمة في تاريخ الحضارات القديمة، جزء الثاني
- ▶ محمد انور شكور: الفن المصري القديم
- ▶ محمد الخطيب: كتاب مصر أيام الفراعنة
- ▶ محمد ابو المحاسن: معالم تاريخ شرق الادنى القديم من اقدم العصور إلى مجي الاسكندر
- ▶ نجيب ميخائيل: مصر و شرق الأدنى

▶ سەرچاوه کوردییهکان

- کەلسومە جەمیل: میژووی دیرینی میسر
- بریند سمیث: مصری کۆن
- ویل دیوران: میژووی شارستانیەت

سایتی ئەلیکترۆنی

- www.marefa.org/index.php/
- <https://ar.wikipedia.org/wiki>
- <https://civilizationlovers.wordpress.com>
- www.traidnt.net
- www.aljazeera.net
- www.palestinapedia.net
- <http://www.aramaic-dem.org>

١٧. بابەتەکان	ناوی مامۆستای وانەبیژ
<p>لێره مامۆستای وانەبیژ ناو نیشانی هەموو ئەو بابەتانە دەنووسیت کە بەنیاژە بیلێتەوه له تیرمهکه ههروهها کورتیهک له ئامانجی ههس یهک له بابەتەکان و بهروار و کاتی وانهکه دەنووسیت. ههس تیرمیک له ١٦ ههفته کهمتر نهییت.</p> <p>ناوی میسر و نیل شوینی جوگرافی و تاییهتمهندی ههلهکوتهی ولاتی میسر سەرچاوهکانی دیراسهکردنی میژووی میسری کۆن ، سەرچاوه مادیهکان سەرچاوه نوسراوهکان کۆمهلهگا له میژووی میسر دا بارودۆخی میسر بهر له پهیدا بوونی دهسهلات بنهمالهکانی یهکهه تا شهشهه ئهرکهکانی مهلیک و تاییهتمهندی ئەم سەر دهمانه</p>	<p>ناوی مامۆستا وهک: ٢ کاتژمیر ٢٠٢٠/١١/١٥</p>

سەردەمی ئەھمەراھەکان (مەملەكەتی
 كۆن)
 سەردەمی ئەمیر و شازادەكان
 بنەمالەكانی حەوتەم تا نۆیەم
 مەملەكەتی ناوەراست بنەمالەكانی
 دەیەم و یازدەھەم
 سەردەمی پێش ھیکسۆسەكان
 سەردەمی ھاتنی ھكسۆسەكان
 سەردەمی مەملەكەتی نوێ
 سەردەمی بێگانەكان
 شارستانیەتی میسری كۆن
 لایەنەكانی ئاینی
 رۆلی كاهینەكان لە كۆمەڵگای
 میسری كۆندا
 پەرستگا و خواوەندەكانی
 میسری كۆن
 پرۆسەي مۆمیاكردن
 رینگا و جۆرەكانی مۆمیاكردن لە
 ولاتی میسری كۆن
 لایەنی ئەدەب و ھونەر لە میسری
 كۆندا
 یاسا و شەریعەت لە میسردا
 لایەنی زانست و زانیاری لە ولاتی
 میسردا پێشكەوتنی زانستەكانی
 گەردوناسی و پزیشکی.. ھتد

١٨. بابەتی پراكتیک (ئەگەر ھەبێت)

لێرە مامۆستای وانەبێژ ناو نیشانی ھەموو ئەو بابەتە
 پراكتیکانە دەنوسێت كە بەنیازە بپێتھەو لە
 تێرمەكە. ھەروەھا كورتەبەك لە ئامانجی ھەر
 بەك لە بابەتەكان و بەروار و كاتی وانەكە
 دەنوسێت.
 وانەكان لە بەشەكەي ئێمە زارەكین و وانەي
 پراكتیکی كەمە بەلام ھەندێ جار بە وێنە و
 فیدیوی دیکۆمینتاری شتەكان بۆ قوتابیان روون
 دەكرێتەو

ناوی مامۆستا
 وەك: ٤-٣ كاتژمێر
 ٢٠١٥/١٠/١٤

۱۹. تاقىكر دىنەھەكان

۱. دارشتن: لەم جۆرە تاقىكر دىنەھەكە پىرسىارەكان زۆر بەھى بە وشەھى وەك روون بىكەھە چۆن...؟ ھۆكارەكان چى بوون...؟ بۆچى...؟ چۆن...؟ دەستىدەھكات.

لەگەل وەلامى نموونەھىيان

نموونە دەھىت دەستەبەر بىكرىت

۲. راست وچەوت: لەم جۆرە تاقىكر دىنەھەكە رستەھەكى كورت دەر بارەھى بابەتتىك دەستەبەر دەكرىت وپاشان قوتابى بە راست يان چەوت دادەھىت. نموونە دەھىت دەستەبەر بىكرىت.

۳. بىزار دەھى زۆر: لەم جۆرە تاقىكر دىنەھەكە ژمارەھەك دەستەواژە دەستەبەر دەكرىت لە ژىر رستەھەك وپاشان قوتابىيان دەستەواژەھى راست ھەلەدەھىزىرئىت. نموونە دەھىت دەستەبەر بىكرىت.

۱- ھۆ : ھۆكارى مانەھەھى شارستانىھەتى مىسرى كۆن؟

ھۆكارى بوونى مىسر بەھىيان بەھى رووبارى نىل؟

۲- باسكردن: باس لە ماوھى حكومرانى نارمار بىكە. پاشا ئوھمىسى يەكەم كىيە و كارەكانى باس بىكە؟

۳- ھەلسەنگاندن: ھەكسۆسەكان وەكو نەتەھەھەكى بىيانى چۆن توانيويانە دەسەلاتىكى سەربەخۆ لەمىسر

دابمەزرىنن؟ ئايا وەكو ھىزىكى داگىركەر ھەژمار دەكرىن؟ ئەمە راقە بىكە.

۴- تايبەتمەندى: باس لە تايبەتمەندىھەكانى سەردەھى ئىمىراتورىھەت بىكە.

۵- بەراورد: بەراوردى مىسرى سەرو لەگەل خوارو بىكە؟

۶- ئەمانە بناسىنە:

ھىو كۆلىپۆلس، تۆرىن، حەتەبەسوت، شەھى فرمىسك، تەوتەمىسى سىيەم.

۲۰. تىبىنى تر

لۆرە مامۆستاي وانەھىز دەتوانىت تىبىن و كۆمەنتى خۆى بنوسىت بۆ دەھەلمەندىكردى پەرتووكەھى.

۲۱. پىداچوونەھەھى ھاوھل

ئەم كۆرسىووكە دەھىت لەلایەن ھاوھلىكى ئەكادىمىيەھە سەير بىكرىت و ناوھەركى بابەتەكانى كۆرسەكە پەسەند بىكات و جەند وشەھەك بنوسىت لەسەر شىاوى ناوھەركى كۆرسەكە و واژووى لەسەر بىكات.

ھاوھل ئەھى كەسەھە كە زانىارى ھەھىت لەسەر كۆرسەكە و دەھىت پەھى زانستى لە مامۆستا كەمتر نەھىت.